

## Hodnocení bakalářské práce

### Posudek oponenta práce

**Jméno autora:** Eliška Koláčková

**Název práce:** Problematika etiologie poruch chování dětí a mladistvých

**Oponent práce:** Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

**Vedoucí práce:** Mgr. et Mgr. Stanislava Svoboda Hoferková, Ph.D.

**Téma práce:** Studentka Eliška Koláčková zvolila pro svou BcP téma široké a těžce uchopitelné. Pravděpodobně vzhledem k užívání zastaralé literatury autorka v celé práci užívá pojem porucha chování, ačkoliv se již řadu let doporučuje používat termín porucha chování a emocí.

**Zaměření práce:** Práce je rozdělena do šesti kapitol, přičemž první z nich představuje vybrané termíny související s popisovanou problematikou (do odborné práce dle mého názoru pouhé definování pojmů nepatří, jedná se o oddělitelný segment, navíc nejsou vybrané pojmy odůvodněny, chybí zde definice dalších pojmů, které se v práci objevují), dále jsou popisovány vybrané typy příčin vzniku poruch emocí a chování, třetí kapitola se zabývá syndromem CAN (není odůvodněno umístění této kapitoly do práce s názvem etiologie poruch chování, nesouvisí s výzkumem), poslední kapitola teoretické části nahlíží na socializaci v kontextu poruch emocí a chování. Zbylé dvě kapitoly zahrnují výzkumné šetření. Práce je zaměřena na děti a mladistvé, ačkoliv autorka v úvodní kapitole říká, že dítě je osoba mladší 18 let a mladistvý je osoba mezi 15. a 18. rokem věku. Z jakého důvodu je tedy zaměření na „děti a mladistvé“? Obzvláště pokud v rozhovoru s respondenty autorka používá někdy termín děti a jindy děti a mladiství? Sporné a diskutabilní jsou i některé další okolnosti – např. zařazení temperamentu do kap. 1, volba syndromu CAN jako „představitele“ faktorů majících vliv na rozvoj poruchy chování a emocí apod. Ze struktury práce není patrné, proč jsou některé kapitoly součástí práce a jak konkrétně souvisí se zkoumanou problematikou

(umístit do názvu kapitol „v kontextu poruch chování“ nestačí, pokud se dále text v kapitole tímto nezabývá a zmiňovaný kontext ani nenaznačuje).

**Empirické šetření:** je kvalitativní, zaměřené na výzkumný soubor tvořený 3 zaměstnanci etopedických zařízení. Formulován je hlavní cíl a 3 dílčí výzkumné otázky, naopak chybí formulace VV problému a hlavní výzkumné otázky. Na některé tazatelské otázky podle mého názoru nemůže respondent znát odpověď. Výzkumný soubor není dostatečně popsán, dozvídáme se pouze v jaké instituci je zaměstnán a na jaké pozici a jeho pohlaví. Práce s daty je nedostatečná, výzkumné otázky nejsou v podstatě vyhodnoceny, jedná se pouze o několik přepsaných výroků respondentů a komentář autorky, nejsou vyhodnoceny ani všechny tazatelské otázky. Teoretické kapitoly s výzkumem nesouvisí, např. není jasné, proč je celá kapitola věnována syndromu CAN, když se neobjevuje v žádné tazatelské otázce. Závěr celého výzkumného šetření autorka shrnuje takto: *„Z výsledků výzkumného šetření dle odpovědí respondentů vyplývá, že příčiny poruch chování u dětí a mladistvých mohou být nejrůznějšího rázu, přičemž jde o příčiny biologické, psychogenní a sociogenní, které od sebe nejde jednoznačně oddělit, neboť na sebe navzájem působí.“* Bohužel nejen z této věty je patrné, že výzkumné šetření, ani bakalářská práce nepřinesly nic nového, což je pravděpodobně dáno především velice širokým zaměřením práce. Dále nelze výzkum komentovat, protože v práci chybí přepis rozhovoru.

**Rozsah práce:** splněn.

**Práce s odbornými zdroji:** je s výhradami. Autorka využívá příliš staré zdroje (10 a více let, některé jsou dokonce více než 20 let staré!), v kapitole vymezení základních pojmů se neopírá o zdroje a termíny definuje sama a nevyužívá pro ryze etopedické téma své práce etopedickou literaturu (práce je zejména postavena na Vágnerové). Použito je 33 zdrojů, seznam pramenů není srovnán podle abecedy.

**Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:** není bohužel bez chyb (např. „jež se vzájemně ovlivňující“ atd.), některé výrazy do odborné práce nepatří („je nejvíce pošramocena psychika“, „rozvoj poruchového chování“, „klientela etopedického zařízení“, „koukání na akční filmy“, „v rodinách chybí postava otce“, „Doufám, že tématu etiologie poruch chování bude i nadále přikládána důležitost a tato problematika se bude dále rozvíjet.“), na s. 11 a 34 je v elektronické verzi ponechán komentář, který je nečitelný.

**Cíl práce:** Cíl práce je uveden v úvodu práce jako *„zmapovat problematiku etiologie poruchového chování u dětí a mladistvých a dále na základě výzkumného šetření*

*zhodnotit příčiny poruch chování dle rozhovorů s respondenty ve vybraných etopedických zařízeních a pokusit se zmapovat, jaké příčiny poruchového chování se u dětí a mladistvých objevují nejčastěji, a které můžeme pokládat za společné“.* Na základě kvalitativního šetření je tento cíl nespelnitelný. A to zejména proto, že výzkumný soubor není specifikován (výběr trochu působí jako „kdo byl ochoten se do výzkumu zapojit“), název práce je příliš široký a metodologické zázemí není dostatečně propracované, s daty není pracováno v souladu s metodologickými doporučeními. Problematický je i výběr respondentů ze tří typů eto zařízení (VÚ, SVP, DÚ), kde jak autorka sama uvádí, „je zajímavé, že se respondenti setkávají s jinou klientelou“.

**Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:**

1. Jakým způsobem jste tvořila výzkumný soubor? Na základě jakých kritérií jste oslovila respondenty?
2. Prosím autorku, aby u obhajoby dodala přepis jednoho rozhovoru, který není součástí elektronické verze práce.
3. U obhajoby autorka může reagovat na dle mého názoru podstatné nedostatky práce uvedené v tomto posudku.

**Navrhované hodnocení: E**

Datum: 26. 4. 2022

.....

Podpis oponenta práce